

«Всеукраїнська фармацевтична палата»: від громадської організації — до професійного самоврядування

У грудні 2014 р. у Києві відбулися установчі збори засновників громадської організації «Всеукраїнська фармацевтична палата» (ГО «ВФП»), серед яких — представники фармацевтичної освіти і науки, підприємств-виробників, дистриб'юторів, аптечних закладів різних форм власності, громадських організацій



«Всеукраїнську фармацевтичну палату» створено з метою об'єднання фахівців фармацевтичної галузі, запровадження рівних умов діяльності для всіх учасників фармринку незалежно від форми власності, формування законодавчих ініціатив. Нову громадську професійну організацію фармацевтів очолив Валерій Печаєв, президент Об'єднання організацій роботодавців медичної і мікробіологічної промисловості України, за словами якого, від діяльності численних аптечних асоціацій (а їх маємо близько 80!, як в регіонах, так і в столиці), на жаль, реальних результатів нема, тому створення єдиної всеукраїнської організації для фармацевтичної спільноти набуло особливої актуальності.

«Фармацевтичну палату» засновано за взірцем польської «Ізби аптекарської», і головною її особливістю є об'єднання саме фізичних, а не юридичних осіб, причому стати членом «Всеукраїнської фармацевтичної палати» може винятково фахівець — людина з дипломом про середню або вищу фармацевтичну освіту. Серед засновників організації — представники 17 областей України.

У структурі громадської організації діє 7 департаментів: бюджетно-фінансовий; PR-зв'язків; регіонального розвитку; підготовки фахівців; обліку і аудиту; етично-арбітражний; регуляторної політики.

Усі зусилля «Фармацевтичної палати» спрямовуватимуться на всебічне задоволення потреб пацієнтів.

Про завдання і перші результати роботи «Фармацевтичної палати» розповідає Неля Васи́лівна Бик, член правління цієї організації, виконавчий директор Галицької фармацевтичної асоціації, завідувач КП ЛОР «Аптека № 1» (м. Львів).



Неля Бик

ЗАКОНОПРОЕКТ ПРО САМОВРЯДУВАННЯ

— Створення «Фармацевтичної палати» — перша спроба запровадження в Україні професійного фармацевтичного самоврядування, — наголошує Неля Васи́лівна. — Це потуга перетворити фармацевтичний базар на фармацевтичний ринок, повернути аптеки з торговельної сфери у галузь охорони здоров'я, зробити їх закладами, які не тільки продають медикаменти, але й надають фармацевтичну допомогу.

«Фармацевтична палата» — це добровільне об'єднання громадян для спільної реалізації інтересів та прав на основі єдиної ознаки — наявності фармацевтичної освіти, незалежно від місця основної

роботи фахівця. Ми будемо представляти та захищати інтереси, з одного боку, фармацевтичного працівника, а з іншого — захищати громадянина від надання неякісної фармацевтичної послуги. Певна річ, реалізувати поставлені завдання можна лише за умови прийняття ВР України Закону «Про фармацевтичне самоврядування».

У проекті закону, який розроблений фахівцями Полтавського юридичного інституту під керівництвом Віталія Пашкова, д-ра юридичних наук, завідувача кафедри цивільного, господарського та екологічного права Полтавського юридичного інституту Національного юридичного університету ім. Ярослава Мудрого, зазначено, що професійне фармацевтичне самоврядування — це гарантоване державою право провізорів і фармацевтів самостійно вирішувати питання організації діяльності в аптечних закладах на професійній основі, мати власну самоврядну професійну організацію і здійснювати делеговані повноваження у межах, визначених законодавством.



«Фармацевтична палата» — це добровільне об'єднання громадян для спільної реалізації інтересів та прав на основі єдиної ознаки — наявності фармацевтичної освіти, незалежно від місця основної роботи фахівця



Прийняття цього закону створить необхідні умови для гармонійного поєднання інтересів держави, фармацевтичного працівника і громадянина, започаткує солідарну відповідальність усіх без винятку учасників фармацевтичного ринку задля збереження здоров'я громадян України. Це вигідно фармацевтичному працівнику, оскільки гарантуватиме захист його прав у межах чинного законодавства, та хворому, який матиме змогу скористатися з впровадження світового досвіду в надання фармацевтичної допомоги як складової первинної ланки медичної допомоги.

Прийняття закону сприятиме реформуванню системи управління аптечною діяльністю через делегування функцій держави «Всеукраїнській фармацевтичній палаті». Законодавство України у сфері охорони здоров'я стане відповідним міжнародним стандартам та стандартам ЄС. У цілому це стабілізує роботу фармацевтичного ринку України.

ЗАКОНОДАВЧІ ІНІЦІАТИВИ

Від грудня 2014 р. «Фармацевтична палата» подала кілька важливих законодавчих ініціатив і, зокрема, пропозиції щодо необхідності внесення змін у регулювання обігу ЛЗ та виробів медичного призначення; пропозиції до проекту Постанови КМУ «Про затвердження ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової, роздрібною торгівлі лікарськими засобами».

У червні 2015 р. «Фармацевтична палата» разом з іншими представниками українського фармацевтичного ринку звернулася з клопотанням до КМУ стосовно скасування дії постанови КМУ від 02.07.2014 р. «Про референтне ціноутворення на лікарські засоби та вироби медичного призначення, що закуповуються за кошти державного та місцевих бюджетів» та затвердження нового механізму декларування зміни оптово-відпускних цін на ЛЗ і вироби медичного призначення. Ця постанова фактично блокує закупівлю за рахунок місцевих бюджетів життєво необхідних ЛЗ для стаціонарів та пільгових категорій хворих. Окрім того, девальвація гривні не дає можливості виробникам декларувати оптово-відпускні ціни і брати участь у державних закупівлях.

Призупинення дії названої постанови сприятиме низці позитивних змін: для держави — зменшення корупційної складової при закупівлі ЛЗ за бюджетні кошти; для бізнесу — досягнення прогнозованості та прозорості процесу закупівлі ЛЗ за державні кошти; для пацієнтів — збільшення асортименту препаратів, які закуповуються за державні кошти.

Ще одне звернення «Всеукраїнської фармацевтичної палати» до міністра охорони здоров'я стосувалося внесення змін у Податковий кодекс у частині впровадження пільгового оподаткування на ЛЗ, виготовлені в аптечних умовах, ставкою у розмірі 7% замість чинної 20%. Водночас було висловлене прохання дозволити аптекам, які виготовляють ліки, застосовувати сертифікати якості постачальників субстанцій (заводів-виробників готових ЛЗ).

Позитивне вирішення порушених питань дасть змогу за рахунок впровадження пільгового 7% оподаткування зменшити вартість ліків, виготовлених в умовах аптеки, на 13%. Відчутно знизиться вартість екстемпоральних препаратів за рахунок зменшення затрат на підтвердження вже доведеної якості субстанції. Зросте номенклатура доступу до субстанцій, що, в свою чергу, дасть поштовх до розвитку аптечного виготовлення.

Представники «Фармацевтичної палати» сподіваються, що запропоновані пропозиції сприятимуть створенню реєстрів хворих, впровадженню у медичну практику відповідних формулярів і протоколів, які є обов'язковою передумовою введення медичного страхування. А встановлення референтних цін не тільки на готові ліки, а й на фармацевтичні субстанції запобігатиме формуванню необґрунтовано високих цін на ліки вітчизняного виробництва.

РЕЕСТР ФАХІВЦІВ

Одним із шляхів впровадження професійного самоврядування фармацевтичних працівників є консолідація всіх учасників фармринку за професійною ознакою і незалежно від місця роботи. З цієї метою започаткували проект «Єдиний реєстр фармацевтичних працівників України» як індивідуальний підхід до кожного фахівця.

В анкеті члена «Всеукраїнської фармацевтичної палати» будуть наведені: основна контактна інформація, інформація з місць роботи,



дані про освіту, кваліфікаційний рівень, відомості про проходження підвищення кваліфікації. Для чого це потрібно?

Надавши свої персональні дані, фахівець отримає захист інтересів перед роботодавцем, сприяння у працевлаштуванні, регулярне надходження актуальної інформації для підтримання професійного рівня, запрошення на професійні заходи, конференції, засідання. До послуг роботодавця — актуальний банк даних фармацевтичних фахівців України, розширена інформація

про потенційних працівників щодо їхньої освіти та кваліфікації. Пацієнт навзаєм матиме сервісне обслуговування, якісні високо-професійні рекомендації, достовірну інформацію про ліки.

Створення і ведення єдиного реєстру фармацевтичних працівників України унеможливить реалізацію ЛЗ у лікувальних закладах без ліцензії, за участі лікарняних кас, без сплати податків, а також зробить прозорою діяльність фізичних осіб-підприємців, що працюють без використання реєстраторів розрахункових операцій.

Провізорам і фармацевтам, які будуть входити до складу громадської професійної організації, видаватимуть Персональну ліцензію на надання фармацевтичних послуг. Це означає, що «Всеукраїнська фармацевтична палата» несе відповідальність за цього фахівця та якість фармацевтичних послуг, які він надає.

Відтак, сертифікат члена ГО «Всеукраїнська фармацевтична палата» вважатиметься своєрідним знаком якості як для фармацевтичного працівника, так і для аптечного закладу, де він працює. Крім того, важливим напрямком діяльності організації буде післядипломна освіта її членів.

Самоврядні професійні організації — це кардинально новий підхід до професійних об'єднань громадян та їхнього впливу на суспільство. Їх створюють з метою саморегулювання і об'єднання суб'єктів певного виду діяльності або на основі єдності ринку наданих послуг чи галузі виробництва послуг, товарів, робіт.

Головна ідея таких структур — перекласти наглядові і контрольні функції за діяльністю суб'єктів у конкретній галузі з держави на безпосередніх учасників ринку. Тоді держава припинить виконувати зайві функції, зменшаться бюджетні витрати, а увага державного нагляду буде зміщена у бік контролю результату діяльності замість нагляду за самою діяльністю.

Серед функцій самоврядних організацій можна виділити такі: встановлення умов вступу, вимог до членства суб'єктів професійної чи підприємницької діяльності; дотримання дисципліни своїх членів відповідно до внутрішніх документів і державного законодавства; організація третейських судів з метою вирішення суперечок між членами саморегулюючої організації. У взаємостосунках з органами місцевого самоуправління і органами державної влади об'єднання представляє інтереси своїх членів, здійснює атестацію працівників, професійне навчання членів організації, сертифікацію наданих послуг (товарів, робіт), а також дбає про доступність інформації щодо діяльності своїх членів

Лариса Дедишина

Не тільки навчатись: Науковий пікнік у Тернополі

У 2013 р. стартував новий захоплюючий проект «Scientific Fun — Наукові пікніки в Україні». Цьогоріч вони проходять у семи містах

«*Cogito, ergo sum*», що з латини означає «Думаю, отже живу». Такий девіз був у студентської команди Чортківського державного медичного коледжу, яка брала участь у Науковому пікніку, що проходив 27 вересня у Тернополі.

Прекрасну ідею показати свої вміння у цьому дійстві запропонував керівникам наукових гуртків Любомир Білик, канд. мед. наук, директор коледжу. До цього заходу ми приєдналися вперше і були приємно вражені комунікабельністю, доброзичливістю і розумінням організаторів.

На Театральному майдані під відкритим небом розклалося майже три десятки наметів, у кожному з яких можна було дізнатися і побачити щось дивовижне.

Студенти Чортківського державного медичного коледжу продемонстрували 15 цікавих хімічних експериментів. Захопливим було вивчення змії з таблеток кальцію глюконату. А змія, як відомо, є символом медицини та фармації. Найвідважнішим глядачам проводили «хімічний поріз» — продукт реакції феруму хлориду і калію роданіду, що дуже нагадує кров людини. «Зима в стакані» — це утворення інею на гілочці сосни шляхом сублімації бензойної кислоти. Велике зацікавлення у відвідувачів викликало виведення плям з одягу за допомогою доступних ЛЗ. Почувши відомі назви ліків, перехожі цікавилися також рекомендаціями щодо їхнього застосування. Студентам було дуже приємно чути слова вдячності людей за компетентну і доступну пораду. А малечі найбільше припало до душі писати таємні записки невидимими чорнилами, а потім проявляти їх.

Студенти, які займаються у гуртку фізики, довели, що це цікава та захоплююча наука. У лабораторії просто неба вони демонстрували, як у природних умовах створити компас, явище капілярності, поверхневий натяг, а також пояснювали механізм присмокування медичної банки до тіла людини тощо. У дослідах поєднувалася наука та гра.

Не менше зацікавило тернопільчан кваліфіковане вимірювання артеріального тиску електронним та механічним тонометрами. За допомогою портативного пульсоксиметра майбутні фельдшери визначали частоту серцевих скорочень і рівень насичення крові киснем, розповідали про фізичні основи даних медичних маніпуляцій та пояснювали отримані показники.

Відвідувачі з цікавістю і захопленням спостерігали за кожним дослідом, розпитували секрети і просили їх повторити. А студентам було приємно бачити зацікавлених глядачів, дивувати та вражати їх. Після завершення експериментів кожного учасника організатори заходу нагородили дипломом, який завжди буде нагадувати про цей чудовий, незабутній, приємний і цікавий день. Команда нашого коледжу отримала їх аж тринадцять!

О. Михайлюк, керівник фармацевтичного гуртка, викладач фармацевтичних дисциплін,

О. Ірха, керівник фізичного гуртка, викладач фізики Чортківського державного медичного коледжу

